

เล่านิทาน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรมวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “นั่งสมาธิท่ามกลางภัยอันตราย”

กราบนมัสการหลวงพ่อก่อน ผมได้รับคำสอนจากหลวงพ่อกลับไปสู่พื้นฐานของการทำสมาธิโดยมีคำบริกรรม ได้ผลเป็นที่น่าพอใจครับ ที่เหลือก็ขึ้นกับความพยายามของตัวเองแล้ว

วันนี้อยากถามหลวงพ่อกับว่า เวลาที่นั่งสมาธิแล้วเกิดภัยอันตรายใกล้ตัว เช่น แผ่นดินไหว สัตว์ร้ายบุก หรือไฟกำลังไหม้บ้าน เราจะไม่รู้สึกตัวเพื่อมารับมือได้เลยหรือครับ หรือเราสามารถรับผลของภัยอันตรายในสมาธิเลย

ตอบ : นี่คำถามเนาะ คำถามเขางงใจ งงว่า นั่งสมาธิไม่ได้สมาธินี้เกือบเป็นเกือบตาย พยายามจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาอยากจะบรรลุธรรมๆ บรรลุธรรมด้วยการจินตนาการ ด้วยการจินตนาการว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุธรรมอย่างนั้น พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะบรรลุธรรมอย่างนั้น

เพราะเราก็ศึกษาในพระไตรปิฎกมาหมดแล้วแหละ พระพุทธเจ้าบรรลุธรรมอย่างนั้น พระสารีบุตรบรรลุธรรมอย่างนั้น ชฎิล ๓ พี่น้องเทศน์อาทิตตปริยายสูตร โทสคคินา โมหคคินา โลภคคินา เป็นของร้อนเป็นไฟแผดเผาหัวใจ

เวลาเทศน์อบรมป่มาเพาะจนเป็นพระอรหันต์ไปทั้งหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอหิภิกขุบวชให้ด้วย อบรมป่มาเพาะจนเป็นพระอรหันต์ด้วย

แล้วเราก็ศึกษาดำรามาด้วย แล้วเราก็อยากจะเป็นพระอรหันต์โดยการวิเคราะหวิจยในธรรมะอันนั้นว่าจะสำเร็จเป็นพระอรหันต์

คิดไปเถอะ จินตนาการไปเถอะ เป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาเกิดจากกิเลสใจ ปัญญาเกิดจากเราใจ

เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พหุจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตมันมีอวิชา มีอวิชาในตัวมันนะ อวิชาในตัวปฏิสนธิจิตเพราะมันไม่รู้สึกรู้สีกตัวมัน มันถึงโดนทับถมไปด้วยรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ชั้น ๕ เพราะเกิดเป็นมนุษย์มันถึงมีชั้น ๕ ธาตุ ๔ และชั้น ๕ เวลาจิตนี้เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาไม่มีธาตุ ๔ เขากายทิพย์ เป็นพรหมก็กายทิพย์ แต่เขาก็มีชั้น มีความรู้สึก เพราะมีอวิชา เพราะมีความไม่รู้

แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์เรามีความไม่รู้เป็นพื้นฐาน มีความไม่รู้ในหัวใจ ตอนนี้รู้หมดเลย รู้โดยรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รู้โดยสามัญสำนึกของมนุษย์ใจ ชั้น ๕ ชั้น ๕ ชั้น ๕ แล้วก็เอาชั้น ๕ มาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ศึกษาอาทิตตปริยายสูตร อนัตตลักขณสูตร

พระพุทธเจ้าแสดงอนัตตลักขณสูตร ปัญจวัคคีย์เป็นพระอรหันต์ แสดงอาทิตตปริยายสูตร ชฎิล ๓ ฟันธงเป็นพระอรหันต์ ๑,๕๐๐ องค์ สวดทุกวันเลย นี่โลกียะก็เกิดจากความไม่รู้ใจ เกิดจากการไม่รู้ของจิต

จิตนี้รู้ รู้โดยสถานะของความเป็นมนุษย์ นี่เขาเรียกว่าสมมุติ รู้โดยสถานะของมนุษย์นี่เขาเรียกสมมุติบัญญัติๆ เรารู้โดยสมมุติบัญญัติอยู่อย่างนี้แล้วก็พยายามจะเป็นพระอรหันต์ๆ

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาฝึกหัดของท่าน เวลาท่านมาฝึกหัดของท่านนะ ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง กึ่งพุทธกาลศาสนาจะกลับมาเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญที่ไหน

เจริญเพราะว่าคนมีบุญ คนมีบุญคือหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเป็นคนมีบุญ หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า หลวงปู่มั่นปรารภนาเป็นพระพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ปรารภนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ก็ปรารภนาเป็นพระโพธิสัตว์จะเป็นพระพุทธเจ้าข้างหน้า แล้วท่านมาพิจารณาของท่านเองว่า

ถ้าต่อไปเราประพฤติปฏิบัติไป อบรมบ่มเพาะสร้างบารมีไปเป็นพระพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ ถ้าในสมัยปัจจุบันนี้เกิดเป็นพระโพธิสัตว์เกิดแล้วเกิดเล่า เกิดแล้วมันทุกข์มันยากอย่างนี้ แล้วถ้าเราตัดความเป็นพระพุทธเจ้าออก เราเป็นสาวกวิสัย เราก็จะได้เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน มันเป็นพระอรหันต์เหมือนกันแต่ต่างกันที่วาสนา ก็เลยตัด ก็เลยลาพระโพธิสัตว์ประพฤติปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์

ตอนเป็นพระอรหันต์นี่แหละที่เป็นเหตุเป็นปัจจัยที่มาอบรมบ่มเพาะในวงกรรมฐานเราว่า ต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

ต้องทำศีล มีศีลโดยปกติสามัญสำนึกของคน แล้วต้องมีสมาธิ เพราะสมาธิคือตัวจิต สมาธิคือตัวที่มันไม่รู้ ใจตัวที่ไม่รู้ๆ มันไม่รู้ตัวมันเอง

แล้วเราก็ศึกษามาทั่วเลย ก็พุทธานุสติ กสิณ ๑๐ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง ท่องได้หมดนะ แล้วก็สร้างอารมณ์ได้ด้วย ทำให้เหมือนใจ แต่ไม่เหมือน

แต่เพราะทำได้จริง ทำได้จริงมันต้องพยายามบริการ

บอกว่า “กราบนมัสการหลวงพ่อ ผมได้รับคำสั่งสอนจากหลวงพ่อกลับมาสู่พื้นฐานการทำสมาธิโดยมีคำบริการ”

เพราะมีคำบริการ จิตมันมีนวัตกรรม จิตมีการกระทำ พอจิตมีการกระทำ กระทำแล้วกระทำเล่า ทำจนมันเห็นว่าสิ่งที่มันชักนำ สิ่งของมันแหลบต่างๆ มันเป็นเรื่องการยุแหย่ของกิเลส

พอมันท่องพุทโธๆ พร้อมกับจิตมันไปด้วยกัน คำว่า “ไปด้วยกัน” คือว่ามันนุ่มนวล มันไม่ขัดไม่แย้ง ไม่ชักไม่นำ ไม่ให้ปลิ้น ไม่ให้แหลบ ไม่ให้ต่างๆ จนคล่องตัว มีนวัตกรรม พจนวัตกรรม เต็มที่แล้วจบ งานมันจบ พองานมันจบ พุทโธไม่ได้เลย นั่นนะอุปนาสมาธิ แต่ถ้ามันยังพุทโธได้ๆ มันจะว่างมีความสงบก็มีความสงบของเรา นี่คือการทำสมาธิ

ศีล สมาธิ ปัญญา

สมาธิไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา

ผู้หญิงทำสมาธิก็เป็นสมาธิ ผู้ชายทำสมาธิก็เป็นสมาธิ ภิกษุณีทำสมาธิก็เป็นสมาธิ ภิกษุทำสมาธิก็เป็นสมาธิไง สมาธิไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา มันเป็นกลางไง

มันเป็นสมบัติที่ถ้ามันเป็นสมาธิแล้วถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง เกิดวิปัสสนา วิปัสสนาคือการรู้แจ้งในจิตของตน การรู้แจ้งในจิตของตนคือการตีอวิชชา ตีความไม่รู้ในใจของตน

ถ้ามันตีไขความไม่รู้จนแตกกระจายไป สังกโยชนขาดไป ๓ ตัวเป็นพระโสดาบัน

กามราคะปฏิฆะอ่อนลงเป็นสภิกขาคามี

กามราคะปฏิฆะขาดไปเป็นอนาคามี

รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา สังกโยชนอย่างละเอียดขาดไป สิ้นกิเลส

นั่น นี่ไง ถ้ามันทำได้จริงๆ ไง

มันไม่ใช่การครอบงำ การเข้าถึงการวิเคราะห์วิจัยจะเป็นพระอรหันต์ๆ แล้วก็ศึกษา ธรรมะจะเป็นพระอรหันต์ ธรรมะศึกษาแล้วเข้าใจได้หมดเป็นพระอรหันต์...ไม่เห็นมีหันสักคน มีแต่หมูหัน หมูหันเมืองตรังอร่อยที่สุด หมูหันเมืองตรังมีชื่อเสียงที่สุดในประเทศไทย พระอรหันต์ไม่เห็น

นี่พูดถึงการทำสมาธิโดยพื้นฐาน

แล้ววันนี้อยากถามหลวงพ่อกว่า เวลานั้นสมาธิเวลาเกิดภัยอันตรายใกล้ตัว เช่น แผ่นดินไหว สัตว์ร้ายบุกเข้ามา ไฟกำลังไหม้ เราจะรู้สึกตัวรับมือกับมันได้หรือไม่ครับ

มันอยู่ที่คนจริง อยู่ที่คนจริงไง เวลาหลวงตาท่านพูดถึงท่านเนตรๆ เวลาจะนั่งต้องไปนั่ง หน้าผา เวลาเลื้อมาให้อึ่งบ๊อบคอยเลย บ๊อบ จิตมันลงเลย แล้วท่านชอบอย่างนั้น ท่านทำอย่างนั้น

หลวงปู่จวนท่านไปสร้างกุศอก กุศอกแถบหน้าผาเป็นที่นั่งสมาธิของท่าน ถ้าสัปหงกโงก
ง่วงร่วงมาตายเลย นั่นท่านตายจริงๆ นะ

แล้วมันก็มีพระไปทำกัน มีเยอะแยะไปนั่งบนที่อันตรายนะ ตกมาขาหักแขนหักเยอะแยะ
ไปหมดเลย นั่นคือผู้ที่จิตใจไม่เข้มแข็งแล้วอยากจะทำตาม ใ้ทำตามทำครั้งๆ กลางๆ เวลาทำ
อยากจะทำให้เหมือน แล้วทำให้ดีกว่าด้วย ถ่ายวิดีโอไว้เลย นี่นั่งสมาธิ แล้วเวลาสัปหงกโงกง่วง
ตกมาขาหักแขนหัก เราได้ยินเยอะแยะ นี่คือนั่นที่ไม่จริงไม่จัง

ถ้าคนจริงจังนะ อย่างที่หลวงตาท่านพูดถึงท่านเนตรอย่างนี้ หลวงปู่จวนอย่างนี้ ท่านนั่ง
อยู่บนหน้าผา ตกไปก็ตาย เวลาตกไปนี่ตายหมดคนนะ เวลาคนเขาตกไปตาย เขาจริงเขาจัง เขา
สัจจะ เขามีสัจจะ แล้วเวลาจริงๆ แล้วจิตเขาสงบได้

เขาไปหาที่อันตราย ไปหาที่เสียว ไปเที่ยวป่าช้า ไปอยู่กับเสือ ให้เสือเป็นอาจารย์ ถ้านั่ง
อยู่บนภูมิมันนั่งแล้วมันไม่สะดวก มันนั่งแล้วมันมีแต่สัปหงกโงกง่วง มันมีแต่จะไหลไปที่หมอนนี่
ท่านก็ไปนั่งอยู่กลางทุ่ง ไปอยู่ที่ป่าเสือเยอะๆ นั่นนะ แล้วเสือมานี่ ใ้โฮ! เสียวสันหลังวูบ นี่ให้
จิตมันลง นี่คนเขาเข้มแข็ง เขาซื่อสัตย์ เขาไปเผชิญกับสิ่งอันตรายด้วยศีล ไม่ใช่ด้วยการสร้าง
ภาพ นี่ด้วยศีลใจ

แล้วถ้าเป็นจริงนะ แล้วถ้าเป็นจริง เวลาหลวงตาท่านสอนใจ บริกรรมพุทโธๆ เราอยู่กับ
พุทโธ เพราะมันจะแอลบๆ มันจะคิดถึงอดีตอนาคต มันจะไปหมด แล้วทำอย่างไรละ

ก็ตั้งสติไว้ พยายามบริกรรมให้มันชัดเจน ถ้ามันทำได้ไง ถ้ามันทำไม่ได้ ไปอยู่ที่อันตราย
ไปอยู่ต่างๆ โลกนี้จะแตกสลายไปก็ช่างมัน ถ้ามันตั้งใจจริง คนจริงมันทำได้ไง

แล้วบอกว่า เวลาไฟไหม้บ้านละ เราจะหลบอยู่ในสมาธิหรือ เราไม่สู้ภัยกับมันหรือ

ก็อยู่ที่เราเลือกนี่ไง อยู่ที่เราเลือกที่เราเข้มแข็งแค่ไหน เรามีอำนาจวาสนาแค่ไหน

คนที่มีอำนาจวาสนานะ เขาธรรมะอยู่ปากตาย ความตายนี่มีมๆ เลย เผชิญหน้าได้หมด
เลย สัตว์วิรายไม่กลัวนั่นนะ เวลาวัฏกรรมฐานถ้าเป็นจริงๆ นะ ท่านไปอยู่ป่าอยู่เขา ท่านมีเสือมี
สาางจริงๆ

ไอ้พวกตัดจรีนี่ ไอ้โฮ! เอาเสื้อมาขังไว้ในกรงแล้วไปนั่งอยู่ข้างๆ กรงไง เอาเสื้อขังไว้ ภู
นั่งอยู่กับเสื้อ มันไม่จริงนะ เอาเสื้ออยู่ในกรงแล้วก็นั่งติดกับมัน นี่เสื้อ

แต่เวลาครูบาอาจารย์เราไปนะ เวลาครูบาอาจารย์เราไป ไปอยู่ป่าอยู่เขาท่านไม่มีอาวุธ
ไม่มีสิ่งใดจะเป็นอาวุธที่ไปสู้กับสัตว์ร้ายเลย มีแต่ศีลเท่านั้นนะ เวลาเป็นจริงเป็นจัง ท่านเป็นจริง
เป็นจังอย่างนั้น ถ้าเป็นจริงเป็นจังอย่างนั้นนะ

แล้วเวลาถ้าเป็นจริง ถ้าจิตมันสงบแล้วนะ อย่างที่หลวงตาท่านพูด ท่านเนตรๆ ไปนั่ง
กลางหน้าผาเลย เวลากลางหน้าผา พอเสื้อมันเดินมา พอจิตมันคิดถึงเสื้อ เสื้อเป็นครูสอน
หน่อย จับคอเลย พอจับคอมันก็เอาชีวิตแลกเลยไง พอชีวิตแลก จิตมันลง ไอ้โฮ! ๔ ชั่วโมง ๕
ชั่วโมง จิตลง ๔ ชั่วโมง ๕ ชั่วโมง เวลามันคลาย

นั่นนะอัปนาสมาธิ สักแต่ว่า โลกนี้ดับหมด ร่างกายก็ไม่รับรู้ ไม่รับรู้อะไรเลย แต่รู้ตัว
มันเองไง สักแต่ว่าปรากฏคือมีจิตอยู่ แล้วมีจิตอยู่ด้วยสติสมบูรณ์ สมาธิอย่างนี้ซาบซึ่งมาก
แล้วสมาธิอย่างนี้ อย่างที่ว่านี้

นี่ไง อยู่ที่ไฟไหม้บ้าน

ถ้าสมาธิอย่างนี้นะ เวลานั้นในป่าในเขาเกิดไฟปามาไหม้ ไฟมันจะมาดับอยู่วงนอกนั้นนะ
เข้ามาไม่ได้หรอก เวลาไฟมานะ ไฟป่าล้อมมา จะมีพระองค์หนึ่งนั่งอยู่ท่ามกลางไฟนั้นโดย
บริเวณนั้นไฟไหม้ไหม้ รับประกัน ถ้าเป็นจริง

โฮ! ในสมัยพุทธกาลนะ นางอะไรที่โดนเผาตายนั้นนะ แต่เดิมเขาเป็นสนม เขาไปเล่นน้ำ
อยู่ ลงไปอาบน้ำในแม่น้ำแล้วมันหนาวไง ขึ้นมาก็จุดไฟ เอาฟางมาเพื่อจุดไฟเพื่อความอบอุ่นไง
พอจุดไฟไป จุดไฟก็เผากองฟางนั้น เผาไปๆ พระปัจเจกพุทธเจ้านั่งอยู่นั้น เขี่ยเท่าไรมันก็ไม่ไหม้

พอเห็นอย่างนั้นแล้ว พระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นอาจารย์ของกษัตริย์ กัลลวโทะโง กัลลวโทะ
ว่าเราไปทำร้ายอาจารย์ของกษัตริย์โง ก็ให้พวกนางสนมด้วยกันไปหาฟืนหาไฟมาสูมจะเผา จะ
เผาร่างนั้น จะทำลายหลักฐานโง

ไม่มีทาง อยู่อย่างนั้นนะ ไม่มีเลย

ถ้าเป็นสมาธิแล้วมีวาสนาจริง ไฟสวนไฟครับ แล้วเข้ามาไม่ได้ ด้วยอำนาจวาสนาของ บุญกุศลที่ทำ นี่ทำสมาธิได้จริงนะ

แต่ส่วนใหญ่แล้วมันไม่จริงใจ ครึ่งๆ กลางๆ จะทำอะไรก็อยากจะให้คนส่งเสริม แหม! เอาฟางมาเผาขอบเลย เผาแล้วก็ดับนั่นนะ นี่มันจัดฉากจัดตั้ง มันไม่เป็นความจริงหรอก เพราะ คนไม่จริงมันคือไม่จริง

ถ้าคนจริงนะ ถ้านั่งสมาธิ เวลาลงอัปปนาสมาธินะ ผนตกฟ้าผ่าเบรียงๆ ไม่มีสิทธิ์เลย ไม่มีสิทธิ์ คนอื่นนะ นี่บุญคุ้มครอง บุญรักษา

นี่ไง เวลาเรานั่งสมาธิอยู่ในป่าในเขานะ หลวงปู่ชอบ เวลาท่านมีบุญของท่าน เวลาไป อดอาหารอยู่ในป่า นางฟ้ามาเลย มาถึง เพราะอดอาหารไง เป็นแม่หรือเป็นภรรยาเก่าของท่าน สงสารมาก มาถึงก็คุยกัน ๒ คน คนอื่นไม่เห็น นั่งอดอาหารมาหลายวันแล้วแหละ จะเอาอาหาร ทิพย์มาทาทตามเนื้อตามตัว มันจะซึมเข้าทางผิวหนังเลย

หลวงปู่ชอบบอก ไม่ได้ พระโดนผู้หญิงไม่ได้ ผู้หญิงมาโดนพระไม่ได้นะ

ไฉนนั้นบอกว่า มันไม่ใช่คนนะ มันไม่มีใครเห็นหรอก ถ้าเห็นก็เห็นตัวหลวงปู่ชอบกับท่าน เท่านนั่นเอง

ไม่ได้ ไม่ได้ ไม่ให้ทำ

เพราะว่าเห็นว่าอดอาหารนะ อยู่ในป่าแล้วมันหิวมันกระหาย พวกคุณอยู่ข้างบนเขาเห็นเงา ลงมาจะเอาอาหารทิพย์

อยู่ในประวัติหลวงปู่ชอบ แล้วเดี๋ยวเราจะพิมพ์ด้วย หลวงปู่ชอบมีเรื่องบุญเรื่องนี้มาก เรื่องเทวดามาใส่บาตร เรื่องต่างๆ

กรณีอย่างนี้มันขนาดนั้นแล้ว ไฉ่เรื่องไฟนี่นะ จี๊บบๆ ไรสาระมาก เพียงแต่เรามันไม่ได้ เข้าสมาธิ เราไม่มีบุญกุศลขนาดนั้น ถ้าเราไม่ได้เข้าสมาธิหรือมีบุญกุศลขนาดนั้น อุบัติเหตุมันมี ได้

คำว่า “อุบัติเหตุมันมีได้” ใช่ไหม เวลาประสบอุบัติเหตุก็เรื่องหนึ่ง อีกเรื่องหนึ่งก็เรื่องกรรมของคน

เวลาคน กรรมมันให้ผลแล้วมันให้ผล กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

เราได้ทำแต่คุณงามความดีของเราไว้ เราได้สร้างแต่บุญกุศลของเราไว้ แล้วถ้าถึงที่สุดแล้วมันจะเกิดอุบัติเหตุเกิดเภทภัยต่างๆ นั้นมันเป็นเรื่องของเวรของกรรม ไม่มีใครจะชนะเวรชนะกรรมอันนั้นได้ ถ้ามันเป็นสิ่งนั้นมันก็เป็นเรื่องผลของวิญญูะ เรื่องผลของวิญญูะคือเรื่องอดีตไง เรื่องภพชาติที่แล้วใครไปแก้มัน อดีตอนาคตแก้ไม่ได้ แก้ในปัจจุบันนี้

แล้วแก้ในปัจจุบันนี้นะ เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นอยู่ในป่าในเขาท่านเสียสละหมดนะ จะเสีย ๕ ตัว ๑๐ ตัวมาได้เลย จะสิ่งใดก็ได้

เพราะมันเห็นภัยในวิญญูสงสาร มันเห็นภัยในความทุกข์ความยากในชีวิต มันเห็นภัยในเกิด แก่ เจ็บ ตาย แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจจะแล้วยืนยันอยู่อย่างนี้ทำไมเอ็งไม่มีความสามารถ เอ็งไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอที่เอ็งจะพยายามปฏิบัติเอาชนะกิเลสในใจของเอ็ง ทำให้มันเป็นสมาธิขึ้นมา ทำให้เป็นสติปัญญาขึ้นมา

ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ ท่านคอยอบรมสั่งสอน ท่านคอยชี้แนะอยู่นี้มากมายมหาศาล เราต่างหากไม่มีอำนาจวาสนา เราต่างหากไม่สามารถจับหรือเอาสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแม้แต่เล็กแต่น้อยแม้แต่ขึ้นเป็นสมบัติของเราเลย

สมบัติของเราไปวัดก็ มัย ฆนุเตฯ จะขอแต่ศีลๆ มันจะเอาแต่ศีลสมมุติ เอาศีลที่ขอ ที่พระพูดพระบอกแล้วพูดตาม

แล้วเวลาหลวงตาท่านบอกเลย ขอศีล ๕ ศีล ๘ แล้วเหลือศูนย์ไป พอมันออกจากที่ไปมันก็ไม่เคยทำอย่างนั้นเลย

แล้วมันก็จะไปหวังว่า นี่ไง เวลานั้นสมาธิแล้วเกิดแผ่นดินไหว เกิดสัตว์ร้ายมาบุก เกิดไฟไหม้บ้าน เราจะทำอย่างไร เราไม่ตั้งท่าออกไปสู้เลยหรือ

เวลาถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา พระที่เป็นจริงเป็นจังนะ แล้วถ้าทำถ้าเป็นจริงนะ ส่วนใหญ่ แล้วถ้าเป็นจริงมันจริงในหัวใจ มันจริง

ดูสิ หลวงปู่ขาวเวลาออกจากวัดบ้านที่จะมาปฏิบัติ ญาติพี่น้องบอกเลยว่า จะไปทำไม ให้มันทุกข์ อยู่ที่นี่ญาติพี่น้องดูแลอยู่แล้ว

ที่นี้พอญาติพี่น้องทั้งหมดกับท่านองค์เดียวไง ท่านปฏิญาณในใจ ถ้าก้าวทำออกจากวัดนี้ไปไม่สำเร็จเป็นพระอรหันต์ จะไม่หันหน้ากลับมาเลย แล้วก็ออกจากวัดนั้นไปท่านก็ไปหาหลวงปู่มัน ท่านประพฤติปฏิบัติจนสิ้นกิเลส นี่ครูบาอาจารย์ของเราเป็นแบบนี้

เวลาปฏิบัติขึ้นมามันปฏิบัติที่หัวใจของเรา มันไม่มีใครมารู้เห็นกับเราหรอก

นั่งสมาธิ หลวงตาท่านพูดประจำ นั่งสมาธิ เดินจงกรมให้เขาเห็นไม่ได้ มันไม่ขลัง เวลาทำความดีทำไมให้ใครเห็น เวลาจะต่อสู้กับกิเลสของเรา ผู้ของเราไม่ให้ใครรับรู้

แล้วกิเลสของเราต้องเรารู้มันนะ ใครไม่รับรู้ไม่อดเขา แต่เราต้องรับรู้ เราต้องเห็นชัดเจนขึ้นมา เห็นไหม

หลานของมัน ถ้าทำลายหลานของมัน สังโยชน์ ๓ ตัว เป็นพระโสดาบัน ถ้าทำลายพ่อมัน นั่นนะกามราคะปฏิเสธขาดไป แม่ทัพใหญ่ นั่นเป็นอนาคามี เวลาทำลายอวิชชานั้นนะเป็นขั้นเป็นตอนมันเห็นหมดละ ถ้ามันเห็นหมดแล้วอย่างนั้น นี่คือการทำลายกิเลส

ฉะนั้น ไอ้คำถามนี้จะบอกว่า เวลานั้นสมาธิแล้วเจอแผ่นดินไหว เจอสัตว์ร้ายบุก เจอไฟไหม้ แล้วเราจะไม่เตรียมตัวสู้เขาเลยหรือ หรือจะสู้ในสมาธิ

เอ็งหัดภาวนาก่อน แล้วถ้าเป็น เอ็งจะรู้ ไม่ต้องไปสงสัย ไม่ต้องไปสงสัยหรอก เพราะสงสัยเพราะไม่รู้นี่ไง แล้วเวลาคนที่ไม่จริงก็ครึ่งๆ กลางๆ ใจ ในวงกรรมฐานเวลาเห็นครูบาอาจารย์ทำแล้วก็จะทำให้เหมือน นั่นครึ่งๆ กลางๆ แล้วมันไม่ได้ผล คำว่า “ไม่ได้ผล” คือไม่จริงจัง

เวลาหลวงปู่ชอบ เวลาหลวงตาท่านสละชีวิตทั้งนั้นนะ เวลาหลวงตาท่านนะ “อะไรตายก่อน ขอดูสิ อะไรตายก่อน”

เวลาอดอาหารไปนานๆ กิเลสมันจะหลอกเลย ตายแล้วแหละ พิกarแล้วแหละ ป่วยแล้ว
แหละ

มันจะเป็นอะไร จะเป็นอะไร ถ้าจะตาย ตายเดี่ยวพระเผาให้ ถ้าป่วย หมอเยอะแยะเลย

มันหลอกนะ มันหลอกให้คนอ่อนแอ มันหลอกให้คนเหลวไหล แต่ถ้าเป็นจริงนะ คนเป็น
จริงนะ ใ้ที่บอกว่า นั่งสมาธิแล้วถ้าเกิดอุบัติเหตุ

ขอให้ป็นสมาธิจริง แล้วถ้ามันเกิดอุบัติเหตุถ้ามันจะตายไปจริง ก็ตายท่ามกลางความมี
สตินั้น

ดูท่านอาจารย์กมรธชฌาย รศคว่าตาย หลวงปู่สิงห์ทอง หลวงปู่จวนที่ว่าเครื่องบิน
ตก พระอรหันต์นะ เครื่องบินตก อุบัติเหตุ แล้วอาจารย์สิงห์ทอง หลวงปู่จวนเผาแล้วเป็นพระ
ธาตุ เป็นพระธาตุ พระอรหันต์

แต่พระอรหันต์เวลากกรรมเก่า พระโมคคัลลานะก็ยังโดนโจรทุบตาย ถ้ามันเป็นบุญ มัน
เป็นบุญอันนั้นนะ ถ้าอุบัติเหตุถ้าสิ้นอายุขัยนั้นเรื่องหนึ่ง

แต่บอกว่า ไฟไหม้ขึ้นมาแล้วจะเป็นอย่างไรๆ

จะเป็นอย่างไรก็กลับไปกินข้าวแล้วนอน จบ

ถ้าภาวนาแล้ว ทำให้จริงให้จัง มันป็นจริงป็นจังตามนั้น

ถาม : เรื่อง “อริยสัจแห่งจิตของหลวงปู่ดูลย์”

ขอความเมตตาท่านอาจารย์อธิบายคติธรรมเรื่องอริยสัจแห่งจิตของหลวงปู่ดูลย์ อตุโล
เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของหลวงปู่ครับ
ขอบพระคุณครับ

จิตที่ส่งออกนอกเป็นสมุทัย

ผลอันเกิดจากจิตที่ส่งออกนอกเป็นทุกข์

จิตเห็นจิตอย่างแจ่มแจ้งเป็นมรรค

ผลอันเกิดจากจิตเห็นจิตแจ่มแจ้งเป็นนิโรธ

อนึ่ง ตามสภาพที่แท้จริงของจิตย่อมส่งออกนอกเพื่อรับอารมณ์นั้นๆ โดยธรรมชาติของมันเอง แต่ที่ว่า ถ้าจิตส่งออกนอกได้รับอารมณ์แล้วเกิดความหวั่นไหวหรือเกิดกระเพื่อมไปตามอารมณ์นั้นเป็นสมุทัย ผลอันเกิดจากจิตที่หวั่นไหวหรือกระเพื่อมไปตามอารมณ์นั้นเป็นทุกข

ถ้าจิตที่ส่งออกนอกไปรับอารมณ์แล้วแต่ไม่หวั่นไหวหรือไม่กระเพื่อมไปตามอารมณ์นั้นๆ มีสติรู้อยู่อย่างสมบูรณ์เป็นมรรค

ผลอันเกิดจากจิตไม่หวั่นไหวหรือไม่กระเพื่อมเพราะจิตมีสติอยู่อย่างสมบูรณ์เป็นนิโรธ

พระอริยเจ้าทั้งหลายมีจิตไม่ส่งออกนอก จิตไม่หวั่นไหว จิตไม่กระเพื่อม เป็นวิหารธรรม
จบอริยสัจ ๔

ตอบ : โกหก ไม่จริง

แต่ถ้าอริยสัจของหลวงปู่ดุลย์

จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย ผลอันเกิดจากจิตส่งออกนอกเป็นทุกข

ถูก ทุกข เหตุให้เกิดทุกข

จิตเห็นจิตอย่างแจ่มแจ้งเป็นมรรค

นี่ถูก

ผลอันเกิดจากจิตเห็นจิตแจ่มแจ้งเป็นนิโรธ

นิโรธเกิดจากมรรค เกิดจากมรรค ๘ ที่วิปัสสนาแล้ว ถ้ามันรู้จริงมันเกิดนิโรธ นิโรธคือการดับทุกข ทุกข เหตุให้เกิดทุกข ทุกขดับ วิธีการดับทุกข เพราะมันมีทุกข มันมีเหตุ

เวลานิโรธ นิโรธมันเป็นผล แต่เหตุก็เหตุจากมรรค ถ้าเหตุจากมรรคนี้มันถูก ของหลวงปู่ดุลย์ถูก ถูกเพราะอะไร ถูกเพราะท่านปฏิบัติถูก ท่านถึงมาพูดไว้ด้วยความถูก

แต่ไอ้พวกโลกๆ ไอ้พวกนักปราชญ์แห่งเมืองไทยมันไปศึกษามา ผิด ผิด มันศึกษามา ผิดๆ เพราะมันไม่รู้ ไม่รู้แล้วก็เป็นนักปราชญ์เสียด้วยนะ รู้ธรรมะเยอะ ศึกษาธรรมะเยอะ ศึกษาธรรมะเยอะก็จินตนาการ สิ่งทีพุดกันนี้จินตนาการทั้งนั้นนะ เพราะว่าความจินตนาการของเขา

เพราะเวลาหลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่ดุลย์ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านเป็นปัญญาวิมุตติ ถ้าปัญญาวิมุตติ สติปัญญาของท่าน ท่านปฏิบัติของท่านตามความเป็นจริงของท่าน หลวงปู่ดุลย์ เราเชื่อว่าหลวงปู่ดุลย์เป็นพระอรหันต์ เราเชื่อๆ

แต่กว่าที่หลวงปู่ดุลย์จะเป็นพระอรหันต์ ท่านล้มลุกคลุกคลาน ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านชวนชวามาโดยการอบรมบ่มเพาะของหลวงปู่มัน หลวงปู่มันเป็นคนสอนหลวงปู่ดุลย์เอง หลวงปู่มันสอนหลวงปู่ดุลย์

ถ้าใครมีปัญญามากก็ใช้ปัญญา แต่เวลาใช้ปัญญามาก คนจะใช้ปัญญาอย่างเดียว มันไปอย่างเดียวมันเหมือนเดินเท้าเดียว ท่านก็กำหนดพุทโธ หลวงปู่ดุลย์สอนพุทโธ

ท่านให้ดูจิตๆ พอดูจิตจนมันไม่ได้คิดแล้วทำอย่างไรต่อ

ก็พุทโธต่อสิ พุทโธมันคิดแล้วก็ดูจิตต่อไปสิ

คำว่า “ดูจิตๆ” คือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าปัญญาอบรมสมาธิแล้ว แล้วถ้าเวลามันไม่ได้คิด มันไม่คิดเพราะสติมันเท่าทัน ก็เลสมันอายมันก็ไม่คิด ไม่คิดแล้วทำอย่างไรต่อ

ไม่คิดก็พุทโธต่อไง พุทโธต่อ บริกรรมพุทโธๆ

หลวงปู่ดุลย์สอนบริกรรมนะ หลวงปู่ดุลย์สอนพุทโธเหมือนกัน หลักฐานเยอะแยะ อันนี้เรื่องจริง

เขาบอก จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย ผลแห่งการส่งออกนอกเป็นทุกข์

นี่เป็นฝ่ายเหตุ

จิตเห็นจิตเป็นมรรค จิตเห็นจิตแท้จริง

จิตเห็นจิตแท้จริงนี่จิตที่ไหน เวลาทำสมาธิไม่เป็น มันเป็นอารมณ์ มันไม่ใช่จิต

แล้วธรรมชาติของจิตส่งออกๆ เขาบอกจิตส่งออกไม่ได้ มันเป็นอารมณ์ นี่ใจ จิตส่งออก แล้วหวั่นไหวมันถึงเป็นทุกข์ แล้วจิตส่งออกที่มันไม่หวั่นไหว

นี่ใจ จิตใครส่งออกแล้วไม่หวั่นไหว ไม่มีหรรษ บางคนนะที่ประพฤติปฏิบัติกัน “โอ้โฮ! เมื่อก่อนเป็นคนขี้โกรธมากเลย เดียวนี้ปฏิบัติแล้วไม่โกรธใครเลย” ไม่หวั่นไหว “เมื่อก่อนเป็นคนชั่วร้าย เดียวนี้เป็นคนดีดี แล้วไม่หวั่นไหวเลย”

ดัดจิต!

เวลาหลวงปู่หลุย หลวงปู่หลุยนะ ท่านเผยแผ่ธรรมอยู่ใจ เวลาท่านแสดงธรรมๆ ใจพวกนี้ ไม่หวั่นไหวเลย มาให้หลวงปู่หลุยตรวจสอบนะ โลกธรรม ๘ ไม่หวั่นไหวเลย

แล้วที่บ้านล่ะ

ที่บ้านก็ไม่สนใจ ทรัพย์ก็ไม่สนใจ

แล้วเมียมีงขอได้ไหม

โอ้ย! ขึ้นเลยนะ โอ้ย! ไม่หวั่นไหว เวลาถูกใครอุ้มได้นะ เอาลูกมานี้ ใครขออุ้มลูกอุ้มได้นะ ใครขออุ้มเมียได้ไหม ขอหอมแก้มเมียหน่อยหนึ่ง ไม่หวั่นไหว ไม่ใช่พระเวสสันดรโง่ ยกเมียให้เขาเลย

เวลามันไปศึกษาธรรมะแล้วมันก็สร้างภาพอย่างนี้ “จิตส่งออกนอกแล้วไม่หวั่นไหว” มันมีความไม่รู้อยู่ในใจ มันไม่หวั่นไหวที่ไหนล่ะ มันไม่หวั่นไหวเพราะมันกดไว้ มันไม่หวั่นไหวเพราะมันจะสร้างจิตให้มันมีคำว่า “ไม่หวั่นไหว”

เอ็งทำสมาธิยังไม่เป็นเลย จิตเห็นจิตเป็นมรรค เห็นอย่างไร

จิตส่งออกไม่ได้ เขาว่า จิตส่งออกไม่ได้ ที่ส่งออกคืออารมณ์

ไม่มีจิต มีอารมณ์ใหม่ ไม่มีจิต คนตายมีอารมณ์ใหม่ ทุกอย่างเกิดจากจิต ความคิด อารมณ์นี้จิตส่งออก

แล้วมันไม่หวั่นไหว ไม่หวั่นไหวเพราะเราฝึกกรรมะไง ไม่หวั่นไหวเพราะเราฝึกกรรมะ เราอยากได้กรรมะเราก็เลยทำให้มันไม่หวั่นไหว

โอ้โฮ! เรานี่เป็นคนขี้โกรธมากเลยนะ แล้วจ้งคนมายืนแล้วชี้หน้าด่า เราก็นั่งยิ้ม เพราะอะไร เพราะเราจะไม่หวั่นไหวไง ก็เราตั้งสติไว้จะไม่หวั่นไหว

แล้วมันเป็นการที่จะเอาชนะคะคานกัน มันไม่ใช่ข้อเท็จจริง

ถ้าจิตที่ส่งออกแล้วมันไม่หวั่นไหว ที่ไหนมี ที่ไหน ใจจิตที่ส่งออกไม่หวั่นไวนะ ลองเอาตายเข้าไปสิ ลองเอาใจใจดำมันสิ

คำว่า “มันไม่หวั่นไหว” เพราะเราศึกษาแล้วว่ามันหวั่นไวนี่มันเป็นความไม่ดิงาม แค่มารยาท มารยาทผู้ดีเขาก็พูดนิมนวลไง ทานข้าวหรือยังคะ นี่ไง ก็มารยาท ใจนี้การฝึกหัดนี้ก็แค่มารยาท มารยาทการแสดงออกของจิตเท่านั้น มันเป็นจิตเดิมแท้หรือ มันเป็นความจริงหรือ แล้วความจริงเป็นอย่างไรละ

ฉะนั้น ที่เขียนมา เขาผู้ปฏิบัติใหม่ไง เขาก็จะเขียนมาให้เห็นชอบใจว่าจิตส่งออกแล้วมันไม่หวั่นไหว

ปูนปลาสเตอร์ไง ปั้นปูนปลาสเตอร์ไว้แล้วก็ไม่หวั่นไหว มันเป็นไปไม่ได้หรอก

ในการศึกษานะ แม้แต่คนที่มีปัญญามากแต่การศึกษาไม่มีใบวุฒิภาวะนี้เรียนต่อไม่ได้ อย่างเราเนี่ยะ เรามีวุฒิปลอม เราไปเรียนจบปริญญาตรี เรียนปริญญาตรีนี้เรียนจริงๆ นะ แต่วุฒิมัธยมของปลอม ปริญญาตรียกเลิกครับ เขารับรองวุฒิด้วยใบประกาศครับ แล้วต้องมีใบประกาศนั้นถึงจะเรียนต่อได้ ขนาดเรียนต่อเรียนจบเรียนจริงด้วย เรียนจบด้วย แต่มัธยมใบสุทธิปลอม ถอนหมดเลย

“ไม่หวั่นไหว ไม่หวั่นไหว” มันเป็นไปไม่ได้หรอก ใจพูดนี้มันพูดเป็นภาษาโลกๆ พูดไว้แก็ดกันเท่านั้นละ แล้วเวลาพูดนะ เราไม่ค่อยอยากจะพูดกับใคร เพราะเวลาพูดเรายืนยันก่อนเลยว่าหลวงปู่ดุลย์เป็นพระอรหันต์ เราเชื่อ

เพราะหลวงปู่ดูลย์ท่านซื่อสัตย์ ท่านมีความจริงในใจ ท่านไม่ดัดจริตไม่ตอแหล ไม่ปลิ้นปล้อน ไม่อ้อเฮอะไม่อ้อเลอะ ไม่เลย

แล้วลูกศิษย์ท่านอ้อเฮอะอ้อเลอะ แล้วบอกไม่หวั่นไหว ไม่หวั่นไหว...ไร้สาระ

ไม่หวั่นไหวนะ จิตเห็นจิตเป็นอย่างไร ถ้าจิตเห็นจิต มันรู้แล้วแหละ จิตเห็นสติปัฏฐาน ๔ จะไม่มีเรื่องบาดหมางกันในสังคมไทยเลย สังคมไทยเชื่ออย่างนี้กลุ่มหนึ่ง เชื่ออย่างนี้กลุ่มหนึ่ง แล้วความเชื่อกับความเชื่อก็อมาทะเลาะเบาะแว้งกัน แล้วทะเลาะเบาะแว้งกัน เอาอารมณ์ เอาความเชื่อมาปะทะปะทั้งกัน แล้วจิตที่ปฏิบัติไม่มีใครจริงสักคนหนึ่งเลย

แต่หลวงปู่ดูลย์ท่านปฏิบัติของท่านนะ เพราะอะไร เพราะหลวงตาท่านปฏิบัติท่านก็บอก ถ้าไม่มีเรา...

หลวงปู่ดูลย์ โทษนะ นี่มันไม่มีหรอก แต่เราโทษไว้

สมมุติหลวงปู่ดูลย์มีคนไปได้แย้งท่านว่าท่านเป็นของปลอมท่านไม่จริง ท่านจะบอกว่า “เออ! ใช่ ของปลอม แล้วของจริงเป็นอย่างไรล่ะ”

ท่านจะไม่หวั่นไหวเลย ท่านจะไม่หวั่นไหวกับโลกธรรม ๘ คนที่อ้อเฮอะอ้อเลอะที่จะไปยกยอท่าน จะไปเหยียบย่ำท่าน จะไปประจบสอพลอท่าน เข้าไม่ถึงหรอก เป็นไปไม่ได้ แล้วท่านอยู่วัดของท่าน ท่านเป็นที่เคารพบูชาของสังคมไทย แล้วไม่มีใครลึงเลสงสัย ไม่มีใครคิดว่าหลวงปู่ดูลย์มีความเห็นผิดเลย

แต่ไอ้ลูกศิษย์ลูกหาที่มาพูดนี้ผิดทั้งนั้นเลย ผิดทั้งนั้นเพราะมันไม่มีความรู้จริงใจ พอไม่มีความรู้จริง มันไปจำมาพูด พอจำมาพูดจะขยายความเป็นสมบัติของเราบ้าง

บอก “จิตส่งออกไม่ได้ สิ่งที่ส่งออกไปคืออารมณ์” แล้วบอกว่า “จิตส่งออกไปแล้วหวั่นไหวถึงเป็นสมุทัย”

มันเป็นสมุทัยตั้งแต่ไม่ส่งออกนูนนะ มันเป็นสมุทัยโดยหัวใจนั้นนะ มันเป็นสมุทัยโดยก่อนที่มันจะคิด ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราไม่ได้”

ดำรินะ ไม่ใช่คิด ไม่ใช่อารมณ์ส่งออก ตัวจิตนั้นแหละ นั่นนะตัวสมุทัยแท้เลย นั่นนะตัวเจ้าวัฏจักรด้วย แล้วเวลาชำระล้างเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป

จิตส่งออกทั้งหมด เวลาผลของมันก็คือทุกข์ใจ

จิตเห็นจิต จิตเห็นสติปัฏฐาน ๔ จิตเห็นอาการของจิต

แล้วจิตเห็นอาการของจิต อาการคืออารมณ์ อาการนะ อาการดี อาการชั่ว ความรู้สึก นั่นนะ ถ้าจิตมันเห็น จิตมันจับได้ คือจิตมันจับอารมณ์เราเองได้ จิตของเราจับกิเลสของเราได้ นี่ผลงานอันยิ่งใหญ่

หลวงตาท่านพูดประจำ การขุดคุ้ยหากิเลส ถ้าใครยังขุดคุ้ยหาไม่ได้ เหมือนเราไม่มีที่นา เราจะทำนาที่ไหนกัน แต่ชาวนาเขามีที่นาของเขา นะ พ่อแม่ปู่ย่าตายายเขาให้มา เขามีมรดกตกทอดมา เขามีที่นา ถึงเวลาแล้วเขาก็ไถนา เขาก็หว่านข้าว เขาก็เกี่ยวข้าว

โอ้เราอยากทำบ้าง ภูไม่มีที่นา เห็นเขาทำ ภูก็ทำนา ไถนั่นได้เกี่ยว ภูก็ได้เกี่ยวหนึ่ง ไถนั่นได้ ๒ เกี่ยว ภูก็ได้ ๒ เกี่ยว เราไม่มีที่ทำนา นี่ไง จิตไม่เห็นอาการของจิต จิตจับกาย จับเวทนา จับจิต จับธรรมารมณ์ไม่ได้

การจับได้คือการจิตเห็นจิตโดยแจ่มแจ้ง จิตเห็นจิตโดยแจ่มแจ้ง

สิ่งที่เป็นอาการของจิตๆ ความรู้สึก อย่างเวลาใครถามอะไรมา มันวูบมันวาบ อาการทั้งนั้น อาการเกิดจากจิต จิตคือจิตปฏิสนธิวิญญาณ

จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้มองไปด้วยอุปกิเลส

จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส

จิตเดิมแท้นี้เป็นสัมมาสมาธิ จิตเห็นจิต จิตมันเป็นอิสระ เป็นตัวมันเองแล้วเห็นความคิด เห็นกาย เห็นเวทนาคือความรู้สึกสุขทุกข์ เห็นอารมณ์ความรู้สึกคือธรรมารมณ์ ถ้ามันจับได้นะ โอ้โฮ! กิเลสมันแค้นมากนะถ้าใครจับได้ เพราะนั่นคือตัวจุดเริ่มต้นของการได้เผชิญหน้ากับกิเลสตามความเป็นจริง

ใครเห็นสติปัญญา ๔ แม้แต่ปฏิบัติกรรมต่าง ๆ ที่ว่าแนวทางสติปัญญา ๔...อารมณ์สร้างอารมณ์ เพราะศึกษากรรม ศึกษาแล้ว ก็ดวงละ อารมณ์นี้เป็นดวงนั้นดวงนี้ สร้างอารมณ์ สร้างทั้งนั้น ไม่ใช่ความจริง

ถ้าความจริงจับป๊บ โอ้โฮ! ก็เลสมันสะท้อน นื่องกรรมฐานเขาคุย ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงนะ แค่มองก็รู้แล้ว พูดยี่เขาจะรู้เลย น้ำร้อนน้ำเย็น น้ำร้อนเวลาจุ่มมันก็ร้อน น้ำเย็นจุ่มมันก็เย็น

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ยึดมั่นเห็นจริง นี่คุณค่าอันยิ่งใหญ่เลย จิตเห็นอาการของจิต นี่คือจุดเริ่มต้นของวิปัสสนา จุดเริ่มต้นของการใช้ปัญญา ปัญญาภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญาจะเกิดเริ่มต้นจากจุดนี้ แต่คนที่ปฏิบัติไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น

จะบอกชี้ไม้ เดียวจะว่ารุนแรง

อันนั้นเป็นกรณีข้อเท็จจริงของโลกของหลวงปู่ดุลย์นี่ข้อเท็จจริง

แต่ไอ้คำต่อเนื่อง คำหนึ่ง ไอ้ที่จิตส่งออกแล้วหวนไหวนั้นเป็นสมุทัย จิตที่ส่งออกแล้วไม่หวนไหว...

ใครเป็นกรรมกร ใครเป็นคนให้ความรับรอง ใครรับรอง ใครรับรองว่าจิตเห็นแล้วมันไม่หวนไหว แล้วรับรองว่าคนนั้นเป็นคนดี

เราเคยเห็นไหม เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดีๆ นะ ได้ไล่ความสามารถปราบยาเสพติด แล้วเขาคลุกคลีกับการจับยาเสพติด สุดท้ายแล้วเขาไปเป็นพ่อค้ายาเสพติด เป็นตัวเอเลย

ไม่หวนไหว

เป็นตำรวจจับด้วย เป็นตำรวจเป็นผู้ที่สืบแล้วเป็นผู้ที่ใช้เงินแบบว่าล่อซื้อ แล้วพอล่อซื้อพอลูกคลีอยู่ต่อเนืองๆ แล้วสุดท้ายแล้วเขาจะไปเป็นพ่อค้ายาเสพติดเสียเอง สุดท้ายพอเจ้าหน้าที่จับได้ เจ้าหน้าที่จับได้บอกว่า น่าเสียใจมาก เขาเคยได้ไล่เป็นบุคคลดีเด่นผู้ที่ปราบยาเสพติด เป็นบุคคลดีเด่นของชาติเลย

แล้วก็กรรมกงเกวียน รอยล้อเกวียนจะซ้ำลงที่เดิมๆ นี่ เพราะคนมีกิเลส เพราะคนมีความมักใหญ่ใฝ่สูง คนมีความอยากได้ ทั้งทรัพย์สินเงินทองยศถาบรรดาศักดิ์

แล้วบอก ไม่หวั่นไหว ไม่หวั่นไหว

อย่ามาพูดให้เสียน้ำลาย ไร้สาระ

เราไม่อยากจะพูดนะ หลายๆ คนเลย “เมื่อก่อนเป็นคนขี้โกรธมากเลย เดียวนี้ไม่โกรธแล้ว”

เมื่อยมึงมาให้กูข่มหน่อยได้ไหม เมื่อยมึงนะ

มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะศีลธรรมะ พอศีลธรรมะก็พยายามจะสร้างว่าตัวเองมีคุณธรรม แล้วเวลาปฏิบัติไป ที่เราปฏิบัติกันอยู่นี้ แล้วมันทุกข์มันยากกันอยู่นี้ เพราะความอยากได้

ความอยากได้ความอยากดีอยากเด่นต่างๆ อยากให้เป็นสมาริ อยากให้มีปัญญา แล้วก็ใช้แต่สัญญา ใช้แต่ความคิดความปรุงของตนว่าอันนี้เป็นปัญญา เออ! ปัญญา ยิ่งคนที่มีเชาวน์ มีปัญญา คนคิดพลิกแพลงได้ โอ้ย! ยิ่งว่านี่ภาวนามยปัญญา

เศร้า ส่วนใหญ่แล้วผู้ปฏิบัติเป็นอย่างนี้ร้อยทั้งร้อยเลย อย่าว่าแต่ ๙๕ เลย ร้อยทั้งร้อย

ฉะนั้น เวลาผู้ปฏิบัติใหม่เวลาคุณธรรมะกันเราก็เอออออกห่อหมกนั่นนะ แต่ถ้าจะเอามรรคเอาผลต้องเข้าสู่สัจจะความจริง เพราะไม่อย่างนั้นมันจะเป็นสังขธรรมปฏิรูป ธรรมะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา มันจะเหลือแต่ชื่อ เหลือแต่ชื่อ

แล้วใครมานะ ต่อหน้าก็ไม่หวั่นไหว ลับหลังมันไปเที่ยวไหนก็ไม่รู้แหละ แล้วศาสนาพุทธจะมีแก่นไขใหม่ พระพุทธศาสนาให้คนที่มันพลิกมันแพลงมันกะล่อนมันปลิ้นมันปล่อนมันหลอกมันลวง มีต่อหน้าลับหลัง

ธรรมะของพระพุทธเจ้า หลวงตาพูดชัดมาก

ธรรมะไม่มีเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ไม่มีที่ลับที่แจ้ง

นี่ที่แจ่มเป็นคนดี ที่ลับจะคิดอะไรก็ได้ เป็นไปไม่ได้ เพราะที่ลับ มโนกรรมยิ่งแล้วใหญ่เลย เวลาครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติ ปฏิบัติที่นั่นเลย เอาในหัวใจเลย เอามโนกรรม เอาความรู้ในจิตเลย เอาปฏิสนธิจิตเลย จิตเดิมแท้นี้ผ่องใสเลย แล้วจิตเดิมแท้นี้ข้ามพ้นกิเลส

มันอุปกิเลส ๑๖ ความว่าง โอภาส สว่างไสว อุปกิเลสทั้งนั้นนะ ใ้ที่ว่ายอดเยียมๆ ของเขานั้นนะ กิเลสทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น เราจะบอกว่าโคลงของหลวงปู่ดุลย์ ตั้งแต่บวชใหม่ๆ เราดูมานานแล้ว แล้วดูมานานแล้วพอภาวนาได้มันชัดเจน

จิตส่งออกเป็นสมุทัย ผลของการส่งออกเป็นทุกข์

จิตเห็นจิตเป็นมรรค อันนี้สำคัญมาก แล้วใครไม่เคยเห็น เพราะมันไม่เห็นตรงนี้มันถึงได้สิ้นไถล ได้หลุดไปจากข้อเท็จจริง

จิตเห็นจิตเป็นมรรคเขาไม่เคยเห็น พอไม่เคยเห็นปั้มนั่นก็อนุमान จินตนาการ คาดหมาย พอเกิดจินตนาการก็กลุ่มหนึ่ง เกิดคาดหมายก็กลุ่มหนึ่ง ลูกศิษย์หลวงปู่ดุลย์มีหลายกลุ่มนะ แล้วปะทะกันเอง มันจินตนาการกลุ่มหนึ่งก็ว่าอย่างนั้น จินตนาการกลุ่มหนึ่งก็ว่าอย่างนั้น เพราะมันไม่จริงใจ

แต่ถ้าเป็นอริยสัจ ไม่มีกลุ่ม หนึ่งเดียว ถูกหมด

ผลของการจิตเห็นจิตเป็นมรรค

ผลแห่งการจิตเห็นจิตอย่างแจ่มแจ้งเป็นนิโรธ

นิโรธคือการดับทุกข์ ขณะจิตมันเป็นอย่างไร

มันไม่มีหรอก มันเป็นไปไม่ได้ ฉะนั้น ใ้ที่พูดอย่างนี้ที่คำถามเวลาตั้งขึ้นมาให้เป็นของหลวงปู่ดุลย์แล้วก็สอดแทรกเข้ามา บอกว่า ถ้าจิตออกไปกระเพื่อมหวั่นไหวนั้นนะมันเป็นสมุทัย จิตที่ส่งออกไปแล้วที่มันไม่หวั่นไหวมันสมบุรณ์แบบนั้นเป็นมรรค

โรงเรียนไหนให้ใบประกาศ ใครเป็นคนยืนยันว่าอันนี้เป็นความจริง

ไม่มี

แล้วเขาบอกว่า ผลของการไม่หวั่นไหวไม่กระเพื่อมนี้เป็นรู้แจ้ง เป็นนิโรธ

เป็นนิโรธไม่ใช่ เวลานิโรธ ก็เลสมันขาด ดับ นิโรธคือดับหมด ดับอะไรล่ะ

นี่เขาบอกเป็นนิโรธ เดียวจะไปเปลี่ยนชื่อจากสงบเป็นนิโรธ จะไปที่อำเภอเปลี่ยนชื่อใหม่
สงบไม่ดี ต้องเป็นนิโรธ แล้วต้องรู้แจ้งด้วย

สมมุติทั้งนั้น สมมุติทั้งนั้น

ไฉนเวลาพูดไปมันเป็นจินตนาการ เป็นการคำนวณต่างๆ ไร้สาระมาก ไร้สาระมาก
เพราะอะไร

เพราะว่าโศลกของหลวงปู่ดูลย์มันเป็นหัวใจ เป็นผู้ที่ประพจน์ปฏิบัติแล้ว มันเหมือนกับ
เขียน ผู้ที่เวลาครูบาอาจารย์ท่านไปอยู่ป่าอยู่เขา เวลาจิตท่านเป็นสิ่งที่ใดท่านจะเขียนไว้ตามถ้ำ
เพราะอาการของจิตมันดูดีมี มันเป็นอย่างนั้นจริง

ไฉนก็เหมือนกัน หลวงปู่ดูลย์ท่านเขียนของท่าน เขียนของหลวงปู่ดูลย์คล้ายๆ กับ
มหายานที่เขาว่าดูจิตๆ กันนั้นนะ

คำว่า “ดูจิตๆ” หลวงตาก็เคยดูจิต พอดูจิตไปแล้ว เวลาเริ่มต้นท่านก็กำหนดพุทโธ แล้ว
เวลาไปเรียนเป็นถึงมหาไช้ใหม่ ก็ใช้ดูจิตๆ พรรษาแรกสงบลงได้จริง เวลามันเสื่อมแล้วเอาคืน
ไม่ได้เลย ขึ้นไปหาหลวงปู่มันไฉน

หลวงปู่มันบอกว่า จิตนี้เหมือนเด็กๆ มันต้องกินอาหาร

ดูจิตๆ ก็ดูกันไปดูกันมานานไม่มีอาหารให้ได้มีกิน มันพุทโธๆ มันมีอาหาร เด็กมันต้อง
กินอาหาร เราหาอาหารให้มันได้ เดียวมันหิวอาหารมันก็กลับมาเอง

ท่านก็กลับมาพุทโธๆ เหมือนเดิม ท่านบอกว่ากำหนดพุทโธ ๓ วันแรกออกแทบระเบิด
แล้วพอกำหนดพุทโธๆ พอจิตมันสงบ เออ! จริงๆ เพราะจิตมันมีคำบริกรรม มันต้องมีวกรรม

การกระทำของมัน พอมันมีการกระทำของมัน พุทโธฯ จนมันสงบได้ ตั้งแต่นั้นมาท่านไม่ทิ้งพุทโธเลย

แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบอกเลย อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธ

ถ้าทิ้งผู้รู้ ทิ้งพุทโธ มันเหมือนกับพวก ๑๘ มงกุฏ มันเหมือนกับพวกที่จับฉลากแล้วไปหลอกคนแก่คนเฒ่า มันพวกขายเครื่องใช้ไฟฟ้าแล้วก็ไปหลอกชาวบ้าน นั่นนะมันไม่มีหลักเกณฑ์ จะว่าพวกคุณจิตก็ได้

แต่พุทโธฯ เราทำเองหมดนะ เราเป็นเองหมดนะ แล้วเป็นตามข้อเท็จจริง เป็นตามข้อเท็จจริง ถ้าเป็นตามข้อเท็จจริง ผู้ทำอย่างนี้มันถึงจะได้จริง

ไอ้พวกเร่ร่อน พ่อค้าเซลล์ขายเครื่องใช้ไฟฟ้า แล้วก็ไปหลอกผู้เฒ่าผู้แก่ “ดูจิตฯ ไม่ต้องพุทโธ ห้ามพุทโธนะ”

ไอ้พวกขายเครื่องใช้ไฟฟ้าไปหลอกขายพวกคนเฒ่าคนแก่บ้านนอกนะ น่าสงสาร

แต่ของเรานะ อยากจะซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า เราไปที่ร้าน เขามีใบประกันสินค้า เขาบอกวิธีการใช้ แล้วจ่ายเงินเต็มราคา ได้เครื่องใช้ไฟฟ้าไป

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธฯ ชัดๆ จะได้จริงให้มันเป็นความจริง

อย่าไปเชื่อเซลล์ขายเครื่องใช้ไฟฟ้าแล้วจับฉลากได้ด้วย แต่ต้องเสียภาษี ต้องเสียเงินเพิ่ม ไอ้พวกดูจิตฯ แล้วห้ามพุทโธนี้พวกเซลล์ขายเครื่องใช้ไฟฟ้า แล้วไปหลอกขายได้เฉพาะคนแก่ที่อยู่ในบ้านคนเดียวด้วยนะ ลูกหลานอยู่เขาหลอกไม่ได้ ลูกหลานเขาจะจับ เทียบหลอกอย่างนั้นนะ

นั่นเป็นกรรมของสัตว์ ถ้าสัตว์มันเชื่อแบบนั้น แล้วเอาหลวงปู่คุณมาอ้างด้วย

หลวงปู่คุณนี่ของจริง เป็นพระอรหันต์ แต่เซลล์ขายเครื่องไฟฟ้าไปหลอกชาวบ้านตามบ้านนอกนั้นพวกสอพลอ ออเลาะออเขาะในพระพุทธศาสนา ไม่มีความจริง นี่เล่านิทานให้ฟัง นิทานธรรมะ เอิวัง